

שימוש בכפפת לחץ כאמצעי להפחתת כאב ושיפור תפקוד, לאחר שבר בשורש כף היד

ענבר מילר-שחבר, נעמי שרויאר, עוזי מילמן, חיים כצבמן, ענת קונס ויעל ריסמן

ענבר מילר-שחבר, MSc, OT, המכון לריפוי בעיסוק חיפה, בית אמות - "לין", שירותי בריאות כללית, מחוז חיפה וגליל מערבי.

נעמי שרויאר, OT, PhD, ראש החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה, מרצה בכירה ומנחה של עבודת התזה. **עוזי מילמן**, MD, מנחה של עבודת התזה ואחראי על יחידת המחקרים של שירותי בריאות כללית, מחוז חיפה וגליל מערבי.

חיים כצבמן, MD, מנהל היחידה לכירורגיה של כף היד במרכז רפואי "כרמל" ו"לין", שירותי בריאות כללית. **ענת קונס**, MSc, OT, מנהלת שירות הריפוי בעיסוק, מחוז חיפה וגליל מערבי, שירותי בריאות כללית. **יעל ריסמן**, MSc, OT, אחראית על שירותי המכון לריפוי בעיסוק חיפה, בית אמות - "לין".

מילות מפתח: טווחי תנועה, נפיחות, כוח גס, תפקודי היום-יום, ריפוי בעיסוק

תקציר

שבר בשורש כף יד עלול לגרום לנפיחות, לנוקשות מפרקים, להגבלות תנועה ולכאב, שפוגעים בתפקוד היום-יומי של האדם. לעיתים פגיעה זו נעשית כרונית. על אף היעדר ראיות מחקריות, נמצא בהתנסויות בקליניקה שכפפת לחץ מותאמת בהתאמה אישית, הפחיתה את התסמינים האלה. **מטרת המחקר:** לבחון בניסוי מבוקר את התועלת של חבישות לחץ להפחתת התסמינים המקשים על השתתפות בתפקודי היום-יום, לאחר שברים בשורש כף היד (שכ"י). **שיטה:** אוכלוסיית המחקר כללה 32 אנשים לאחר שבר בשכ"י, שהופנו על ידי אורתופדים וסווגו באופן אקראי לשתי קבוצות: קבוצת ביקורת (N=15) - שקיבלה טיפול שיקומי מקובל בריפוי בעיסוק, וקבוצת ניסוי (N=17) - בתוספת שימוש בכפפת לחץ מותאמת. **כלי המחקר:** שאלון דמוגרפי; גוניומטר למדידת טווחי תנועת האצבעות ושכ"י; דינמומטר למדידת כוח אגרוף; מדידת נפיחות כף היד והאצבעות בסרט מידה בס"מ; שאלון דיווח עצמי של האדם Patient Rated Wrist Evaluation (PRWE) להערכת כאב, תפקוד היד והשתתפות בעיסוקי היום-יום; ושאלון להערכת השימוש בכפפת הלחץ. בעזרת הטכנולוגיה TMHandTutor נמדדו והושוו טווחי התנועה עם וללא כפפת לחץ לקבוצת הניסוי. **הממצאים מראים** הבדלים בין קבוצת הניסוי לקבוצת הביקורת, המעידים כי לטיפול בכפפת לחץ המותאמת באופן אישי השפעה חיובית ניכרת על השימוש ביד בפעילויות ספציפיות ($F(1,30) = 11.46, p < .01$); בהשתתפות בפעילויות היום-יום ($F(1,30) = 6.23, p < .05$); **בשיפור בטווחי תנועה בשורש כף היד** ($F(11,20) = 3.23, p < .05$); **בהפחתת נפיחות** ($F(6,25) = 6.08, p < .001$); **בהפחתת כאב** ($F(1,30) = 11.33, p < .001$) ו**בשימוש במשככי כאבים** ($X^2(1) = 7.94, p < .01$). המחקר בביסוס ראיות באשר להשפעת השימוש בכפפת הלחץ כהתערבות ייחודית בטיפול בריפוי בעיסוק לאחר שברים בשכ"י, על חזרה מהירה לתפקוד ועל הפחתת כאב ותסמינים נוספים, באופן הקורא למחקרי המשך ולמניעת מצב כרוני.